

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P15
amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Kralj – raskajani grješnik

Griješnik i obraćenje
u Psalmu 51

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P15
amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Biblijska egzegeza:

Psalmi i Mudrosne knjige

**Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a
Ljetni semestar ak. g. 2020./21.**

amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Govor Bogu – molitva

- govor Bogu nakon grijeha (usp. Post 3,10; 4,9):
 - Adam i Kain
 - Izravno obraćanje u Ps 51,3.12.16[2x].19:
- “Bože” אלהים *'elohîm*
 - Ne “Jahve”
 - Samo v5.7 bez “ti”
- **Smiluj** mi se (תנן v3) – početak
 - Zaziv **Milostivom** (תנן Izl 34,6)
- “Gospodine” אדוני *'adonaj* (v17)

Podjela teksta

- Povijesni uvod (Ps 51,1s)
+ 2 dijela: Ps 51,3-11.12-21;
- Tek u v12 ponovno “Bože!”
 - “Čisto srce stvori mi” (v12) – 2. dio
 - Vrhunac (v16):
- “Bože” 2x + “spasitelj”
 - Biografska bilješka 51,2:
- Natan Davidu nakon grijeha

Povijest

- Izvještaj u 2 Sam 11,2.15:
 - David predvečer ustaje (11,2)
 - “montira” ubojstvo (v15)
 - Bog nema pristupa sve do v27
- Natan u 2 Sam 12,9:
- “Ubio si, uzeo ženu” (12,9)
 - Preljub i ubojstvo
- “sagriješio sam” (v13)
 - Reakcija u 2 Sam 12,16-18:
- Molitva (v16); post (v17); sedam dana (v18)

David – molitelj

- **Klanjanje u Domu (2 Sam 12,20)**
 - Grijeh protiv čovjeka
- **U susret Bogu (usp. Jakov u Post 32.33)**
 - Drugi dio sve dijalog (Ps 51,12-21)
 - Nemirna savjest – škola molitve
 - Osjećaj zaprljanosti u v4.9; u v3.11:
- **2x “operi”, “očisti” (v4.9); “izbriši” (v3.11)**
- **“bjelina” koju Bog daje (v9 usp. Iz 1,18)**
 - Zapriječen put, zastrt pogled (v5b):
- **Grijeh stalno preda mnom (v5)**

Negativna apsolutizacija

- ❑ Od kada grješnost (Ps 51,7)?
- **Od početka: začet i rođen grešan (v7)**
 - ❑ Univerzalno zlo: bezakonje, krivica, grijeh (usp. Iz 34,7),
zlo – *koliko puta?*
 - ❑ רע *ra* ‘ “zlo” (v6)
 - ❑ חטא *hata* ‘ “griješiti” (v4-7.9.11.15 = 7x)
 - ❑ פשע *peša* ‘ “prijestup” (v3.5.15)
 - ❑ עון *avôn* “krivnja” (v4.7.11)
 - ❑ = 14x ukupno
- **Bog (od)nosi = **oprašta** (Izl 34,7)**

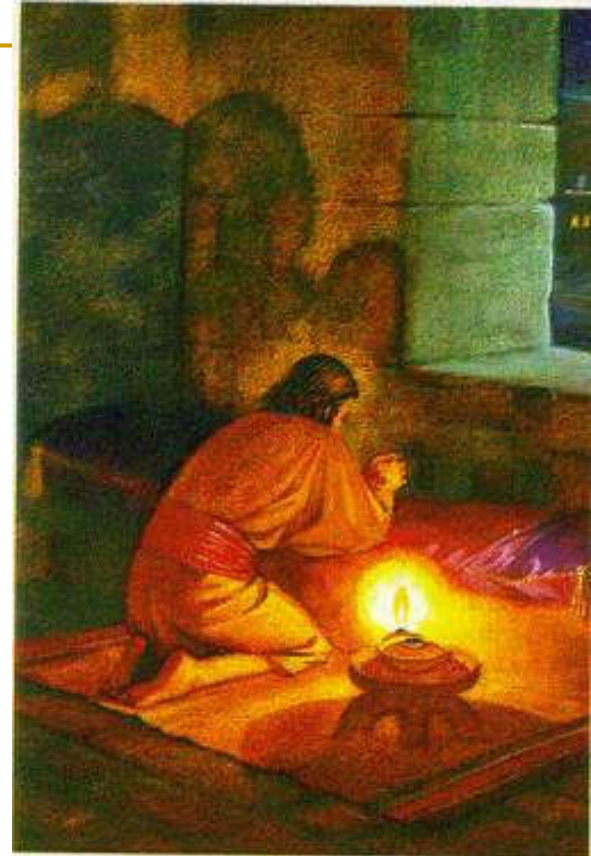
Potpuna grješnost

- ❑ Slomljenost u Ps 51,10:
- **Emocija: žalost i tuga**
- **“kosti” – “koje si razbio”**
 - ❑ Božje lice u v11.13:
- **Bog gleda grijeh (11 usp. 5b)**
- **David odbačen (13)**
 - ❑ Središnji problem u v16:
- **“prolivena krv” (v16 usp. Post 4)**

Oproštenje je preokret

- ❑ Pozitivna apsolutizacija u Ps 51,11.15:
- **Brisanje sve krivice (v11),**
- **obraćanje grješnika (v15):**
 - “Učit ću prijestupnike”
 - “Tebi će se obraćati/vraćati”
 - Univerzalni dinamizam
- **Bogoslužje u v18.21 (חֶפֶז *hafes* užitak usp. Ps 1,2)**
 - ❑ Ne mile ti se (v18)
 - ❑ Opet će ti biti mile (v21)

Snaga Božja

- ❑ *Odakle čisto srce (Ps 51,12)?*
- **čisto srce Bog stvara**
 - ❑ **ברא** *bará'* – kao za nebo i zemlju (Post 1)
 - ❑ *David će progovoriti (Ps 51,17)*
- **Grješnost = nijemost**
- **Govor: תהלה** *t^ehillâ* = “hvala”, psalam
 - ❑ *Mjera smilovanja u v3:*
- **“milosrđe” (v3a) = “vječna je ljubav njegova” (Ps 118; 136)**
- = **חסד** *hésed* “privrženost, povezanost” (usp. Izl 34,6)

Sveobuhvatno Božje milosrđe

- “veliko **smilovanje**” (3b)
- רַחֲמִים *raḥamim* “suosjećajna majčinska utroba” (usp. Izl 34,6)
 - Otvoren pogled u v20s:
- Razoren grad – drugo vrijeme (v20)
- Žrtve u Hramu (21)
 - Duh u središtu psalma (רוּחַ *rúah* (v12s.14):
- Postojan (v12), spreman Duh (v14);
- Svet (v13)
- Tvoj Duh (v13)

